

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tost/34/2017
Identifikačné číslo spisu: 9517100193
Dátum vydania rozhodnutia: 9. októbra 2017
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:9517100193.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 9. októbra 2017 v trestnej veci obvineného K. Z., pre trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1, ods. 2 písm. b/, písm. f/ Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona č. 140/1961 Zb. v znení zákona č. 129/1998 Z. z. a iné, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 28. septembra 2017, sp. zn. 2Tp 26/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného K. Z. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 27. septembra 2017 návrh na vzatie do väzby obvineného K. Z., nar. XX. S. XXXX, a to z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Trestného poriadku. Predmetný návrh sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu prevzal o 10.45 hod. a ešte v ten istý deň určil termín výsluchu obvineného v zmysle § 72 ods. 2 Trestného poriadku na 28. septembra 2017 o 13.00 hod. V rámci tohto výsluchu, na ktorom sa zúčastnil aj prokurátor a obhajca obvineného, hneď po poučení obvineného o jeho právach a povinnostiach, obvinený K. Z. vzniesol námietku zaujatosti voči vo veci konajúcemu sudcovi pre prípravné konanie JUDr. Jánovi Hrubalovi. Námietku vzniesol aj voči všetkým sudcom špecializovaného trestného súdu a oprel ju o pomer k veci, a to vzhľadom k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4To/6/2016 a sp. zn. 4To/2/2017. V týchto rozhodnutiach Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že sudcovia špecializovaného trestného súdu sú zaujatí vo veci vzhľadom k procesnému spôsobu vybavenia veci, sp. zn. 3T/32/2014, pričom obvinený poukázal i na to, že v tejto veci konajúci sudca pre prípravné konanie bol aj členom senátu, ktorý vyššie uvedenú vec prejednával. V predtým uvádzaných rozhodnutiach najvyššieho súdu je konštatované, že všetci členovia tohto senátu sú zaujatí. Táto trestná vec týkajúca sa obvineného K. Z. je v súčasnej dobe prejednávaná Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 5T/1/2017. Sudca pre prípravné konanie JUDr. Ján Hrubala na výsluchu obvineného K. Z. 28. septembra 2017 vyhodnotil námietku zaujatosti ako námietku, o ktorej je potrebné rozhodnúť. Následne vyhlásil uznesenie, ktorým podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že vo veci návrhu na vzatie do väzby obvineného K. Z. „konajúci sudca pre prípravné konanie JUDr. Ján Hrubala nie je vylúčený z

vykonávania úkonov trestného konania“. Obvinený priamo na tomto výsluchu ústne zahlásil sťažnosť proti vyhlásenému uzneseniu, ktorú dodatočne písomne neodôvodnil. V písomnom odôvodnení napadnutého uznesenia sudca pre prípravné konanie uvádza, že sa vo veci necíti byť zaujatý, a to napriek tomu, že obvineným popísané dôvody námietky zaujatosti sa v zásade zakladajú na objektívnej skutočnosti. Konajúci sudca pre prípravné konanie nespochybňuje, že bol členom senátu 3T špecializovaného trestného súdu, ktorý pred tým prejednával trestnú vec obvineného. V rámci tejto trestnej veci bol vo vzťahu k obvinenému K. Z. vynesený odsudzujúci rozsudok, ktorý bol zrušený, pričom na základe rozhodnutí najvyššieho súdu, na ktoré vo svojej námietke zaujatosti odkazuje obvinený, túto trestnú vec v súčasnosti prejednáva Krajský súd v Banskej Bystrici. Sudca pre prípravné konanie nespochybňuje ani skutočnosť, že väčšina členov senátu najvyššieho súdu 4To je toho názoru, že procesný spôsob vybavenia veci sudcami špecializovaného trestného súdu, ktorí prejednávali aj ďalšie veci súvisiace s obvineným K. Z., zakladá dôvod zaujatosti u takýchto sudcov. S takýmto právnym stanoviskom sa však JUDr. Ján Hrubala nestotožnil a poukázal pritom na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2017 pod číslom Tpj 11/2017. Sudca pre prípravné konanie v napadnutom uznesení ďalej uvádza, že ak by stanovisko senátu najvyššieho súdu 4To, s ktorým sa nestotožňuje, malo a mohlo byť aplikovateľné, došlo by k totálnemu znefunkčneniu minimálne rozhodovania špecializovaného trestného súdu, ktorý vo svojej praxi veľmi často prejednáva komplexnú trestnú činnosť, v rámci ktorej sa niektoré z osôb postavených pred súd, resp. ešte v rámci prípravného konania, rozhodnú využiť tzv. odklon v trestnom konaní, ktorého výsledkom je stav, že v ich trestnej veci sa dokazovanie nevykonáva. To samozrejme nebráni vykonať dokazovanie v súvisiacich veciach, pričom sudca, ktorý takéto dokazovanie vykonáva, nemôže byť a nie je nijak ovplyvnený tým, že predtým dospel k záveru, že prebehnuvší odklon v rámci trestného stíhania bol odklonom v súlade so zákonom (prijal vyhlásenie o vine, schválil dohodu...). Najvyšší súd ako súd nadriadený (§ 192 a nasl. Trestného poriadku), po preskúmaní veci zistil, že sťažnosť proti napadnutému rozhodnutiu je prípustná (§ 32 ods. 4 Trestného poriadku), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Trestného poriadku) a v zákonom stanovenej lehote. Na podklade podanej sťažnosti najvyšší súd v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že sťažnosť obvineného nie je dôvodná. Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednáwanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka. Podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát. Podľa § 32 ods. 4 prvá veta Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, po jej podaní sa vykoná len nariadený úkon trestného konania s výnimkou rozhodovania vo veci samej a úkon, ktorého nevykonanie by mohlo ohroziť účel trestného konania. Podľa § 32 ods. 5 písm. c/ Trestného poriadku o sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje nadriadený súd v senáte, ak ide o rozhodnutie samosudcu, predsedu senátu, senátu súdu prvého stupňa alebo sudcu pre prípravné konanie. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Najvyšší súd sa v predmetnej veci stotožňuje s argumentáciou uvedenou v odôvodnení napadnutého uznesenia, v rámci ktorej sudca pre prípravné konanie JUDr. Ján Hrubala odkazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 5. apríla 2017 pod číslom Tpj 11/2017. V tomto stanovisku sa uvádza nasledovné: I. Prezumpcia nevinoty (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) sa týka osoby obvineného v aktuálne vedenom trestnom konaní a nie je porušená, ak sa o účasti tohto obvineného na žalovanej trestnej činnosti zmieňuje výrok alebo odôvodnenie neskoršieho rozhodnutia súdu, ktorým bola odsúdená iná osoba; rovnako len voči odsúdenej osobe (alebo v inej modalite rozhodnutia podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku) je založená prekážka právoplatne rozhodnutej veci - v následne vedenom trestnom konaní teda môže byť stíhaná iná (ďalšia) osoba zo spáchania toho istého činu. II. Súd schvaľuje dohodu o vine a treste bez vykonania dokazovania (ide o výnimku z pravidla podľa § 2 ods. 19 Trestného poriadku), pričom toto rozhodnutie vyvoláva v zmysle § 334 ods. 1 Trestného poriadku právne účinky len vo vzťahu k obvinenému. To primerane platí aj o prijatí vyhlásenia obvineného, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, alebo vyhlásenia, že nepopiera spáchanie takého skutku podľa § 257 ods. 5, 7 Trestného poriadku. Ak súd následne rozhoduje o obžalobe podanej proti

inému obvinenému (hoci zo spáchania činu pokrytého skôr schválenou dohodou) alebo o vine iného obvineného (hoci zo spáchania činu pokrytého skorším prijatím vyhlásenia o vine), vykonáva v tomto smere autonómne dokazovanie, bez akejkoľvek viazanosti skorším schválením dohody alebo prijatím vyhlásenia o vine a nemôže pri rozhodovaní vychádzať zo schválenej dohody alebo prijatého vyhlásenia. III. Objektívny test nezaujatosti (jej vonkajšie zdanie) vo vzťahu k možným dôvodom vylúčenia sudcu z vykonávania úkonov trestného konania podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku („možno mať pochybnosť o nezaujatosti“) sa týka hodnotenia z pohľadu vonkajšieho nestranného pozorovateľa, ktorý je však informovaný aspoň o základných kautelách používaného procesného postupu. Vo vzťahu k otázke prezumpcie neviny ide (aj) o okolnosti uvedené v bodoch I. a II. IV. Sudca, ktorý sa zúčastnil na rozhodovaní o dohode o vine a treste, neporušil prezumpciu neviny (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku) vo vzťahu k inej osobe, ktorá sa mala podľa skutkovej vety dohody a rozsudku podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku podieľať na trestnej činnosti obvineného; taký sudca nie je vylúčený podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z neskoršieho konania o obžalobe podanej proti dotknutej „inej osobe“ (môže ísť o spoluobžalovaného v tom istom konaní). Pravidlo uvedené v predchádzajúcej vete platí aj vo vzťahu k sudcovi, ktorý sa zúčastnil na prijatí vyhlásenia obvineného o vine podľa § 257 ods. 5, 7 Trestného poriadku a neskôr prejednávaná obžaloba sa týka inej osoby, ktorá sa mala podľa rozsudku vyhláseného na podklade naposledy označeného ustanovenia podieľať na trestnej činnosti obvineného (môže ísť aj o spoluobžalovaného v tom istom konaní). Ani najvyšší súd nepovažuje dôvody uvedené v námietke zaujatosti obvineného za relevantné a samé o sebe odôvodňujúce vylúčenie vo veci konajúceho sudcu pre prípravné konanie JUDr. Jána Hrubalu a všetkých sudcov špecializovaného trestného súdu z vykonávania úkonov trestného konania. Najvyšší súd pritom v plnom rozsahu poukazuje na vyššie uvedené stanovisko trestnoprávneho kolégia najvyššieho súdu. Najvyšší súd dodáva, že vylúčenie sudcu v zmysle § 31 Trestného poriadku predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nesmie byť nikto odňatý zákonnému sudcovi s tým, že príslušnosť sudcu aj súdu ustanoví zákon. Ak sa vecnými a relevantnými argumentmi preukáže prítomnosť predsudkov alebo predpojatosti u konajúceho sudcu, je možné vysloviť predpoklad na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existenciu dôvodu, či dôvodov na jeho vylúčenie. Nestrannosť ako neodmysliteľná súčasť výkonu súdnictva znamená neprítomnosť predsudku (zaujatosti). Možno rozlišovať subjektívny prístup, ktorým sa zisťuje, čo si sudca myslel pro foro interno, a objektívny prístup, ktorým sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby sa vylúčili akékoľvek pochybnosti v danom smere. Tento prístup rozlišuje nestrannosť subjektívnu (konkrétne) a nestrannosť objektívnu alebo štruktúrnu (abstraktnú). Najvyšší súd v tejto súvislosti osobitne dáva do pozornosti rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Kriegisch proti Nemecku (z 23. novembra 2010, č. 21698/06). s ohľadom na jeho ustálenú judikatúru, nestrannosť, v zmysle článku 6 odseku 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, musí byť preskúmaná zo subjektívneho hľadiska, teda vzhľadom na osobné presvedčenie a správanie sa konkrétneho sudcu, rozhodujúceho vo veci, a taktiež z objektívneho hľadiska, čo znamená preskúmanie, či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie oprávnených pochybností o jeho nestrannosti. (viď. okrem iných, Kyprianou proti Cypru [VK], č. 73797/01, odsek 118, EŠLP 2005-...) Súd opakuje, že samotná skutočnosť, že sudca rozhodol o obžalobe v podobnej no nesúvisiacej veci, alebo že stíhal spoluobvineného v samostatnom súdnom konaní, nie je sama o sebe dostatočná na vznik pochybností o nestrannosti sudcu v neskoršom prípade (viď. Poppe proti Holandsku, č. 32271/04, odsek 26, zo dňa 24. marca 2009, a Schwarzenberger proti Nemecku, č. 75737/01, odsek 42, zo dňa 10. augusta 2006). Samotná skutočnosť, že vo veci konajúci sudca pre prípravné konanie bol členom senátu, ktorý prejednával inú (s predmetným konaním nesúvisiacu) trestnú vec obvineného, a to bez ohľadu na procesný postup v tejto veci a na to, ako bola táto trestná vec skončená, nemôže bez ďalšieho založiť jeho zaujatosť. Procesný postup sudcu pre prípravné konanie v prejednávanej veci je plne v súlade so zákonom a neexistujú žiadne ďalšie skutočnosti, na základe ktorých by mohol najvyšší súd spochybniť jeho nezaujatosť alebo nezaujatosť sudcov špecializovaného trestného súdu. Sťažnosť obvineného vzhľadom na hore uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil ako nedôvodnú, a preto ju podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.